kinių vinių, taip pat XIX–XX a. pradžia datuojamo akmens masės ąsočio ir fabrikinio koklio fragmentai. Šis sluoksnis tai buvęs ilgai naudotas žemės paviršius, kuris buvęs apardytas arimų ar kitų nežymių žemės judinimo darbų. Dėl to čia ir fiksuota įvairaus laikotarpio dirbinių. Po juo atidengtas rusvo molio sluoksnis – įžemis. Jokių kitų struktūrų šurfe neaptikta.

Tyrimuose aptikti ir ištirti 0,55–1,2 m storio XVI a. pabaigos–XX a. kultūriniai sluoksniai su būdingais radiniais. Šurfe 1 aptikti du apgyvenimo horizontai. Virš įžemio fiksuotas XVI a. pabaigos–XVII a. pilkos žemės sluoksnis, o virš jo aptikta buvusio pastato vieta su XVII–XVIII a. būdingais radiniais. Šurfe 2 rastas ilgai naudotas buvęs žemės paviršius su XVII–XX a. pradžios radiniais.

Excavation at the Minija Ethno-Architectural Village

Exploratory excavations were carried out in 2022 at the land plot of 23 Krokų Lankos St., located within the Minija ethno-architectural village (western Lithuania, Šilutė district) (Fig. 1). Two test pits covering a total area of 4 m^2 were excavated. Archaeological layers ranging from 0.55 to 1.2 m in thickness were discovered, containing finds typical of the end of 16th to the 20th centuries. Test pit 1 contained two distinct residential deposits. First, a grey layer dating from the end of 16th to 17th centuries was recorded above the sterile soil layer. Above, a building site was identified in the second layer, containing finds typical of the 17th–18th centuries (Figs. 2–4). An antique surface level was identified in test pit 2, containing finds dating from the 17th century to the start of the 20th century.

Vytautas Vingis

Prienų dvarvietė

2022 m gegužę Prienų dvarvietės teritorijoje (Prienai, Žemaitės g. 7A) buvo atlikti detalieji tyrimai. Tyrimai vykdyti prieš tai dviejuose šurfuose aptikus iki 50 cm storio sluoksnį su XVI–XVIII a. radiniais (žr. p. 189).

Perkasa 1 (1 pav.) tirta 6,5 m į ŠV nuo pastato Pilies g. 12 ŠV kampo. Perkasa netaisyklingos L formos, 28,5 m ilgio ir 1–3,2 m pločio, iš viso 30 m^2 ploto. Perkasoje perkasimų nesuardytose vietose iki 70–80 cm gylio fiksuoti XIX–XX a. datuojami kultūriniai sluoksniai. Po minėtais sluoksniais, perkasos ŠR dalyje, apie 70–80 cm gylyje, rastas šviesiai geltonos spalvos smėlis – įžemis, kuris buvo su šaknų liekanomis. Likusioje perkasos dalyje nuo 70–80 cm gylio rastas 20–30 cm storio juosvos spalvos smėlio su juodžemiu sluoksnis, kuriame aptikta XVII–XVIII a. datuojamų radinių (Rygos 1632–1654 m. šilingas (2 pav.)), žalia glazūra dengtų koklių, buitinės keramikos šukių). Iš minėto sluoksnio buvo paimti mėgi-

1 pav. Perkasa atliekant tyrimus. V. Vingio nuotr.

Fig. 1. Trench during excavation.

2 pav. Rygos šilingas (1632–1645). G. Pilkauskaitės nuotr.

Fig. 2. Riga schilling, 1632–1645.

0 1 cm

3 pav. Plokščiojo koklio fragmentas. G. Pilkauskaitės nuotr.

Fig. 3. Flat stove tile fragment.

0 3 cm

niai makrobotaniniams tyrimams atlikti (tyrė Kotryna Bojarskaitė ir Giedrė Motuzaitė Matuzevičiūtė). Jų metu mėginyje 1 buvo aptikti apie 170 įvairių augalų makroliekanų, mėginyje 2 buvo rasta apie 160 suanglėjusių augalų makroliekanų. Mėginyje 1 buvo rasti 4 kultūrinių augalų grūdai, bet didžiąją dalį makroliekanų sudarė piktžolėms ir ruderaliniams augalams priskiriami augalai. Mėginyje 2 buvo rasti 3 kultūrinių augalų grūdai, bet didžiąją dalį makroliekanų sudarė piktžolėms ir ruderaliniams augalams priskiriami augalai. Taip pat aptikta pomiškių augalams priskiriamų augalų makroleikanų fragmentų. Rastos augalų rūšys ir kitokios liekanos (žuvų žvynai, kiaušinio lukštai ir t. t.) rodo, kad greičiausiai kontekstas buvo atviro tipo struktūra ar laukas, sietinas su kasdienine veikla.

Perkasos PV dalyje, 90–95 cm gylyje, rastas iki 5 cm storio molio tarpsluoksnis be radinių, po juo fiksuotas 5–10 cm storio smėlingas žvyras, kuriame aptikta XVII a. datuojamų radinių (buitinės keramikos šukės, koklių fragmentai (3 pav.)). Detaliųjų tyrimų metu nustatyta, kad perkasos ŠR dalyje archeologinis sluoksnis yra suardytas ankstesnių žemės judinimo darbų metu arba nebuvo susiformavęs. Likusioje perkasos dalyje nuo 70–80 cm gylio iki projektinio 1–1,1 m gylio rasti XVII–XVIII a. datuojami archeologiniai sluoksniai. Tyrimų metu suinventorinti radiniai perduoti Prienų krašto muziejui.

Prienai Manor Site

In 2022, a single trench measuring 28.5 m in length and 1–3.2 m in width (total area – 30 m^2) was excavated at the Prienai Manor site (south Lithuania, Prienai district), situated at the land plot of 7A Žemaitės St. A 20–30 cm layer of blackish sand mixed with black soil was recorded at a depth of 70–80 cm, containing 17th- and 18th-century finds: a Riga schilling, 1632–1654 (Fig 2); green-glazed stove tiles (Fig. 3); and sherds of household pottery. The remainder of the trench contained 17th- and 18th-century archaeological layers, recorded at a depth of 70–80 cm. The proposed project depth was 1–1.1 m in total.

Monika Žėkaitė

Lapių dvarvietė

2022 m. buvo atlikti archeologiniai tyrimai Lapių dvarvietės (UK 172; 17164) teritorijoje, Kalno gatvėje (Kauno r. , Lapių sen.) (1 pav.). Jų metu ištirta 13 šurfų (1x1, 2x1 ir 1,5x1 m dydžio), viena perkasa ir žvalgyta 25,4 m ilgio, iki 40–60 cm pločio ir iki 0,7–1 m gylio tranšėja (12,3 m^2 plotas). Ištirtas bendras 45,4 m^2 plotas. Lapių dvaras rašytiniuose šaltiniuose minimas 1567 m. Manoma, kad dvaro rūmai sugriauti, sudeginti 1655–1661 m. karo su Rusija metu ir vėliau nebebuvo atstatyti, bet XVIII a. tebenaudoti jo rūsiai. 1989 m. tyrimus dvaro teritorijoje vykdė A. Žalnierius. Jų metu šalia dvaro liekanų buvo iškastos dvi perkasos, iš viso 19 m^2 plotas. Fiksuoti 0,8–2,3 m storio XVI a. pabaigos–